

# BRANDWONDEN BIJ KINDEREN. WANNEER EEN VORM VAN KINDERMISHANDELING?

M. van de Merve, A. van Es\*

Marjolijn van de Merwe is congresspreekster bij het Twaalfde WCS Wondcongres. Op 18 november zal zij een presentatie verzorgen met de titel "Kindermishandeling en Brandwonden". In dit artikel wil ze, voorafgaande aan deze presentatie, verdieping geven in haar werk als vertrouwensarts inzake kindermishandeling.

## KUN JE EEN BESCHRIJVING VAN JE FUNCTIE GEVEN?

Ik ben coördinator van het zorgvernieuwingsproject "kindermishandeling vraagt om hulp" in het Maastradziekenhuis te Rotterdam. Doel van het project is ziekenhuisbreed signalering van kindermishandeling verbeteren en een vervolgtraject organiseren in en buiten het ziekenhuis. Met ondersteuning van een begeleidingscommissie signalering kindermishandeling met vertegenwoordigers van binnen en buiten het ziekenhuis worden afspraken gemaakt. Collega's kunnen mij consulteren bij vermoedens, ik spreek met ouders en kinderen, zorg voor scholing en maak afspraken voor

hulpverlening met ketenvoorzieningen, zoals Bureau Jeugdzorg en de centra voor jeugd en gezin.

## WAAROM TREKT KINDERMISHANDELING MOMENTEEL ZOVEEL AANDACHT?

Het onderwerp komt uit de taboesfeer. Er is internationaal meer aandacht voor rechten van kinderen. Na enkele zaken in Nederland, waarbij kinderen de dood vonden, zijn er enorm veel initiatieven om signalering en de aanpak te verbeteren. De KNMG heeft bijvoorbeeld de meldcode signalering kindermishandeling vernieuwd. Vanuit de overheid, het Ministerie voor Jeugd en Gezin en van de inspectie voor de gezondheidszorg worden de initiatieven

gestimuleerd. Er wordt scholing en wetgeving ontwikkeld, en met de RAAK-aanpak wordt beoogd de samenwerking tussen hulpverleners en instellingen te verbeteren. Doel is gezamenlijk verantwoording nemen als er zorgen zijn over kinderen. Kennis en ervaring delen en afspraken maken over regie, waardoor de hulp aan gezinnen effectiever wordt.

## WAT IS DE KERN BIJ SIGNALERING?

Openstaan voor de mogelijkheid dat het een vorm van kindermishandeling betreft, weten waar je op moet letten en doorvragen, weerstanden bij jezelf en anderen overwinnen, multidisciplinair overleggen en niet bang zijn om je zorgen, niet beschul-



Foto 1 Marjolijn in gesprek met André. Rechts op de foto Cynthia Pasman, Pedagogisch Medewerkster. Foto gemaakt door Dob Fotoservice.

digend, te bespreken met ouders en kinderen.

### KUN JE WAT VERTELLEN OVER KINDERMISHANDELING EN BRANDWONDEN?

Dat kindermishandeling vaker een oorzaak is dan nu wordt geregistreerd door artsen en verpleegkundigen. Van alle verbrandingen die kinderen in en om het huis oplopen zou 1,4 tot 16,6 % het gevolg zijn van toegebracht letsel of verwaarlozing. Soms wordt een handje op de verwarming gedrukt als straf of om te leren. Of ouders hebben persoonlijke of sociaaleconomische problemen waardoor zij minder oog hebben voor veiligheid. Dan gebeuren ongelukken zoals met vloeistoffen als bv. hete thee of frituurvet, of dat kleding (bv. pyjama) van jonge kinderen vlam vat door spelen met vuur (bv. kaarsje).

### HEBBERN ZIEKENHUIZEN GENOEG KENNIS OP DE SEH OM SIGNALLEN TE HERKENNEN?

Er was een kennisachterstand, maar momenteel wordt er volop geschoold en er zijn op de meeste SEH-afdelingen signaleringsformu-

lieren zoals de sputovamo. Daarin staan vragen als: past het letsel bij de opgegeven toedracht en waren de ondernomen maatregelen adequaat sinds het incident tot de presentatie.

### WAT HEB JE ALS DOEL GESTELD VOOR JE PRESENTATIE IN NOVEMBER OP HET WCS CONGRES?

Een doel is om deelnemers een aantal vragen mee te geven op basis waarvan ze de brandwond kunnen verklaren. Verder wijs ik op het belang van het gebruik van een sputovamo checklist. Daarnaast wil ik een aantal kenmerken bespreken op grond waarvan niet-accidentele brandwonden te onderscheiden zijn van een ongevallen. Last but not least wil ik de toehoorders alert maken op verwaarlozing en opvoedkundige onmacht als oorzaak voor (accidentele) verbrandingen. Dat komt vaker voor dan toegebracht letsel.

### HOE VIND JE HET OM OP DIT PODIUM EEN PRESENTATIE TE GEVEN?

Het is aantrekkelijk kennis te kunnen delen met een breed gehoor. Ik ben benieuwd of mijn ervaringen als

AMK-vertrouwensarts, gecombineerd met de kennis van het brandwondencentrum van het Maasstadziekenhuis, weerklank vinden in de workshop.

### WIL JE DE LEZERS VAN WCS NIEUWS EN DE CONGRESBEZOEKERS NOG IETS MEEGEVEN?

Als je een niet pluis gevoel hebt bij een kind met een brandwond, deel je zorgen met collega's, vraag door en steun het kind en beschuldig de ouders niet. Mishandeling gebeurt zelden moedwillig. Schroom niet om advies te vragen aan het Advies en Meldpunt Kindermishandeling, het AMK.

**\* Marjolijn van de Merwe, vertrouwensarts inzake kindermishandeling AMK Zuid-Holland.**

**Maasstad Ziekenhuis Rotterdam  
Coördinator project**

**'Kindermishandeling vraagt om hulp'  
Maasstad Ziekenhuis**

**André van Es, Gespecialiseerd  
Verpleegkundige Brandwondenzorg,  
Brandwondencentrum Maasstad  
Ziekenhuis Rotterdam.**

**WCS Redactielid.**



Foto 2 Marjolijn in gesprek op de Spoedeisende Hulp van het Maasstad Ziekenhuis in Rotterdam. Foto gemaakt door Dob Fotoservice.